

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Ліцею № 1
Охтирської міської ради
Сумської області
від 23.12.2024 № 128-о/д

**ПОЛОЖЕННЯ
про академічну
добročесність
учасників освітнього
процесу
Ліцею №1 Охтирської міської ради
Сумської області**

1. Загальні положення

1.1. Положення про дотримання академічної доброчесності (далі - Положення) в Ліцею №1 Охтирської міської ради Сумської області (далі - Заклад) встановлює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу, а саме: педагогічними працівниками, здобувачами освіти та їх батьками чи особами, які їх замінюють.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Цивільного кодексу України, Статуту ліцею, Правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Метою даного Положення є дотримання високих професійних стандартів в освітній сфері, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання авторитету ліцею.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків чи осіб, які їх замінюють) та співробітників ліцею.

2. Принципи, норми етики та академічної доброчесності Закладу

2.1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження освітньої (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно з ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами

обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.3. Етика та академічна доброчесність забезпечуються:

Учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про наукову і науково-технічну творчість», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Правил внутрішнього розпорядку;

- утвердження позитивного іміджу Закладу, примноження його традицій;

- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;

- запобігання корупції, хабарництву;

- дотримання вимог спеціальних законів щодо виконання правил академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм про авторські права;

- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (освітньої, наукової, творчої) діяльності;

- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

Здобувачами освіти шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);

- особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

Педагогічними працівниками шляхом:

- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;

- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;

- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;

- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення та підвищення кваліфікації;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

3. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення педагогічної етики та академічної доброчесності

3.1. При прийнятті на роботу працівник знайомиться з цим Положенням.

3.2. Положення оприлюднюється на сайті закладу.

3.3. Заступники директора Закладу:

- забезпечують попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій;
- використовують у своїй діяльності (рецензування робіт на курси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендують учителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов цього Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування).

3.4. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється Комісія з попередження списування здобувачами освіти (далі – Комісія) у складі класного керівника, вчителя-предметника, представника учнівського самоврядування класу.

3.5. Комісія, у разі встановлення фактів списування, надає рекомендації щодо обрання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання, відповідного освітнього компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

4. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та дане Положення.

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган/ посадова особа, який приймає рішення про призначення виду
-------------------------------------	--------------------	--	-----------------------------------	--

				Відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - моніторинги якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання Термін - 1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Учителі-предметники
		Державна підсумкова атестація	Повторне проходження ДПА	Атестаційна комісія
		I етап (шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання: - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи: - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинги; - олімпіадні та конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання навчальних досягнень. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів
Обман: Фальсифікація Фабрикація Плагіат	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: - методичні рекомендації; - навчальний посібник; - навчально-методичний	Встановлення порушень такого порядку як спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел,	Педагогічна та методичні ради закладу, атестаційна комісія

		посібник; - наочний посібник; - практичний посібник; - навчальний наочний посібник; - збірка; - методична збірка; - методичний вісник; - стаття; - методична розробка	використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії	
--	--	---	---	--

5. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників

5.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників - незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням цього Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

5.2. Будь-який працівник, здобувач повної загальної середньої освіти, його батьки можуть звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення чи про можливість такого порушення. Письмова заява подається голові комісії. У заяві зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

5.3. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу щодо накладання відповідних санкцій.

5.4. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством у сфері освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними (локальними) актами закладу та цим Положенням.

5.5. Склад комісії становить не менше 5 осіб, які є моральними авторитетами закладу освіти упродовж тривалої педагогічної діяльності. У випадку необхідності до складу комісії залучаються інші представники шкільної спільноти, які володіють необхідними знаннями щодо предмету розгляду і можуть підтвердити або спростувати наявність порушення.

Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

Термін повноважень Комісії - 1 рік.

5.6. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

5.7. Комісія звітує про свою роботу один раз на рік.

6. Прикінцеві положення

6.1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Школа забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

6.2. Положення про академічну доброчесність Ліцею №1 Охтирської міської ради Сумської області схвалюється педагогічною радою та затверджується і вводиться в дію наказом директора.

6.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради та вводяться в дію наказом директора.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради

Ліцею № 1

Охтирської міської ради
Сумської області

від 23.12.2024 № 3